

Nr 144

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av 8 § förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften, m. m.; given Stockholms slott den 3 april 1964.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att *dels* anta härvid fogade förslag till

1) förordning om ändrad lydelse av 8 § förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften; och

2) förordning om ändrad lydelse av 3 § 2 mom. förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper;

dels bifalla det förslag i övrigt, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås stämpelfrihet för obligationer som utfärdas av Kommunlåneinstitutet Aktiebolag.

Förslag
till
Förordning
om ändrad lydelse av 8 § förordningen den 19 november 1914 (nr 383)
angående stämpelavgiften

Härigenom förordnas, att 8 § förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.²

8 §.

Följande enskilda — — — nedan stadgas.

Obligation, som utfärdas här i riket, skall av obligationsutgivaren före utlämnandet förses med stämpel av 60 öre för belopp, ej överstigande 100 kronor, och därutöver 60 öre för varje påbörjat hundratal kronor;

dock att frihet från sådan stämpel äger rum för svenska statens, landstings, kommuners, Sveriges allmänna hypoteksbanks, konungariket Sveriges stadshypotekskassans, Svenska bostadskreditkassans, Svenska skeppshypotekskassans, Kommunkredit Aktiebolags och Kommunlåneinstitutet Aktiebolags obligationer, för obligationer, som garanterats av svenska staten, så ock för obligationer, utfärdade av svenskt aktiebolag, som har till ändamål att idka belåning av fast egendom eller tomträtt.

Sökes på — — — i konkurs.

Varda obligationer — — — mellan beloppen.

Obligation, som — — — orsaken härtill.

Därest för — — — som obligation.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

¹ Senaste lydelse av 8 § se 1963: 590.

² Förslaget innebär endast den ändringen, att i författningstexten infogats orden Kommunlåneinstitutet Aktiebolags.

Förslag
till
Förordning
om ändrad lydelse av 3 § 2 mom. förordningen den 6 november 1908
(nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte
av fondpapper

Härigenom förordnas, att 3 § 2 mom. förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.²

3 §.

2. Stämpelplikt äger icke rum i följande fall, nämligen:

e) vid utlämnande av här i riket utfärdad obligation, då antingen obligationen skall enligt förordningen angående stämpelavgiften före utfärdandet föras med särskild stämpel eller fråga är om obligation, utfärdad av lands- ting, kommun, Kommunkredit Aktiebolag, Kommunlåneinstitutet Aktie- bolag eller svenskt aktiebolag, som har till ändamål att idka belåning av fast egendom eller tomträtt.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

¹ Senaste lydelse av 3 § 2 mom. se 1962:577; jfr prop. 1964:75.

² Förslaget innebär endast den ändringen, att i författningstexten infogats orden Kommun- ånei nstitutet Aktiebolag.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 april 1964.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, LINDHOLM, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler fråga om *viss stämpelfrihet för Kommunlåneinstitutet Aktiebolag* och anför därvid följande.

Enligt 8 § förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften skall den, som utfärdar obligation här i riket, före utlämnandet erlægga stämpelavgift för obligationen med belopp, som i stort sett motsvarar 0,6 procent av obligationens nominella värde. Frihet från denna s. k. emissionsstämpel åtnjutes emellertid för vissa obligationer. Sålunda är obligationer, som utfärdats av svenska staten, landsting, kommuner, Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, Svenska bostadskreditkassan, Svenska skeppshypotekskassan och Kommunkredit Aktiebolag befriade från emissionsstämpel. Stämpelfrihet föreligger även för obligationer, som garanterats av svenska staten, samt för obligationer, som utfärdats av svenskt aktiebolag vilket har till ändamål att idka belåning av fast egendom eller tomträtt.

Vidare skall, enligt förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper, vid överlåtelse av obligationer genom köp eller byte erläggas en särskild stämpelavgift, kallad fondstämpel, som uppgår till i stort sett 0,1 procent av omsättningsvärdet. Frihet från fondstämpel föreligger bl. a. enligt 3 § 2 mom. d) vid köp av obligationer, som utfärdats eller garanterats av svenska staten, eller då vid överlåtelse av obligation den ene kontrahenten är svenska staten eller svenska statsförvaltningen tillhörande allmänt verk eller styrelse, riksdagens verk eller de förut nämnda kreditinstituten med undantag av Kommunkredit Aktiebolag. Enligt 3 § 2 mom. e) utgår fondstämpel inte heller vid utlämnandet av här i riket utfärdad obligation, då obligationen utfärdats av landsting, kommun, Kommunkredit Aktiebolag eller svenskt aktiebolag som har till ändamål att idka belåning av fast egendom eller tomträtt.

I framställning till Kungl. Maj:t den 19 februari 1964 har *Kommunlåneinstitutet Aktiebolag* anhållit om sådana ändringar i 1914 års stämpelförordning och 1908 års fondstämpelförordning, att frihet från skyldighet att utge stämpelavgift enligt dessa förordningar kommer att gälla för obligationer som utfärdas av bolaget.

Bolaget framhåller, att det enligt sin av Kungl. Maj:t fastställda bolagsordning har till föremål för sin verksamhet att med hela riket som verksamhetsområde lämna och förmedla lån dels till kommuner, kommunalförbund och andra kommunala samfälligheter dels, mot borgen av sådan samfällighet, till juridisk person vari samfälligheten äger bestämmande inflytande.

I framställningen anförs vidare, att bolagets verksamhet är helt likartad med den rörelse som bedrivs av *Kommunkredit Aktiebolag*. Beskrivningen av de båda bolagens verksamhet är i bolagsordningen för respektive bolag likalydande. Någon anledning anser sökandebolaget inte föreligga, att det skall i stämpelhänseende behandlas annorlunda än *Kommunkredit Aktiebolag*. Nuvarande bestämmelser bör därför enligt bolagets mening ändras så att bolagets obligationer blir stämpelfria i samma utsträckning som gäller för *Kommunkredit Aktiebolag*. Att så sker är nödvändigt för att bolaget skall kunna konkurrensmässigt hävda sig mot *Kommunkredit Aktiebolag*, anför bolaget vidare. Slutligen anhåller bolaget att dess framställning skall behandlas med största möjliga skyndsamhet, eftersom frågans avgörande är av synnerlig betydelse för igångsättningen av bolagets verksamhet.

Departementschefen

Kommuner och *Kommunkredit Aktiebolag* är undantagna från den skyldighet att betala s. k. emissionsstämpel, som enligt 1914 års stämpelförordning i allmänhet åvilar utfärdare av obligation. Likaledes föreligger frihet från skyldigheten att betala s. k. fondstämpel enligt 1908 års fondstämpelförordning vid utlämnande av obligation, när denna är utfärdad av kommun. Däremot utgår fondstämpel vid köp och byte av sådan obligation.

Under hänvisning till den nu nämnda stämpelfriheten för *Kommunkredit* har *Kommunlåneinstitutet Aktiebolag* anhållit om frihet från emissions- och fondstämpel för obligationer, som utfärdas av bolaget. Bolaget har därvid åberopat sitt ändamål att tillgodose kommunernas kreditbehov och att lämna lån mot kommunal borgen.

Kommunlåneinstitutet Aktiebolag har enligt sin av Kungl. Maj:t fastställda bolagsordning till ändamål att, med hela riket som verksamhetsområde, lämna och förmedla lån dels till kommuner, kommunalförbund och andra kommunala samfälligheter dels, mot borgen av sådan samfällighet, till juridisk person vari samfälligheten äger bestämmande infly-

tande. De medel, som fordras för denna verksamhet, skall bolaget enligt bolagsordningen anskaffa bl. a. genom att utge till innehavaren ställda obligationer. Aktierna i bolaget kommer enligt numera föreliggande upplysningar att delvis förvärfvas av de tre svenska kommunförbunden.

Nuvarande bestämmelser i stämpel- och fondstämpelförordningarna synes inte medge stämpelfrihet för obligationer, som emitteras av Kommunlåneinstitutet. Som jag framhöll i prop. 1962: 179 med förslag om stämpelfrihet för Kommunkredits obligationer, bör det förhållandet, att för kommunala ändamål avsedda obligationslån till underlättande av emissionerna upptas genom ett — delvis kommunägt — bolag, inte medföra att lånen belastas med stämpelkostnader, som saknar motsvarighet när obligationslån emitteras direkt av enskild kommun. Kommunlåneinstitutet har samma ändamål som Kommunkredit och torde, som jag nyss nämnt, likaledes bli delvis kommunägt. I stämpelhänseende bör därför de båda bolagen behandlas lika. Jag tillstyrker följaktligen att frihet från emissionsstämpel införs för obligationer som utfärdas av Kommunlåneinstitutet. Av samma skäl bör medges frihet från fondstämpel vid utlämnande av obligation, som emitterats av bolaget. Däremot anser jag, att anledning saknas till frihet från fondstämpel vid senare överlåtelser av sådan obligation, eftersom i motsvarande fall stämpelskyldighet föreligger även i fråga om obligation utfärdad av kommun.

Den befrielse från stämpelskyldighet, som jag nu föreslår för Kommunlåneinstitutet, bör ske genom ändring av 8 § stämpelförordningen respektive 3 § 2 mom. e) fondstämpelförordningen. De nu föreslagna författningsändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt.

I prop. 1964: 75 har framlagts förslag till stämpelskatteförordning, avsedd att fr. o. m. den 1 januari 1965 ersätta 1914 års stämpelförordning, och förslag till vissa därmed sammanhängande ändringar i bl. a. 3 § 2 mom. e) fondstämpelförordningen, även dessa avsedda att träda i kraft den 1 januari 1965. Vid bifall till förslag om stämpelfrihet för Kommunlåneinstitutet bör motsvarande jämkningar ske i de genom prop. 1964: 75 framlagda författningsförslagen.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att

- dels* anta inom finansdepartementet upprättade förslag till
- 1) *förordning om ändrad lydelse av 8 § förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften; och*
 - 2) *förordning om ändrad lydelse av 3 § 2 mom. förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper;*

dels ock, vid antagande av dessa förslag, vidta därmed sammanhängande ändringar i de i proposition 1964: 75

framlagda förslagen till stämpelskatteförordning och förordning om ändring i förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Monica Gustafson